

SISÄLLYS

Johdanto.....	3
1 Lasten huumorin lyhyt historia.....	4
Mitä huumori on?.....	4
Huumorin kehitys.....	5
Lasten huumorin erityispiirteet.....	6
Huumori eri paikoissa.....	9
Huumorin hyödyt.....	11
2 Huumoritaidot.....	12
Huumorin perustaidot.....	12
Oman huumorityylin tunnistaminen.....	13
Huumori lapsiryhmän kanssa.....	14
Huumorin sosiaaliset taidot.....	16
3 Huumoripedagogiikka.....	17
Leikillisen ja leppoisan ilmapiirin rakentaminen.....	17
Huumorin pelisääntöjä.....	19
4 Korttien käyttöohjeet.....	25
Lähteet.....	29

© Tuula Stenius, Sanna Seetri ja Santalahti-kustannus 2026

JOHDANTO

Naurunaperot on syntynyt pienten lasten huumorin väitöstutkimuksen pohjalta ja täydentynyt lukuisten luentojen ja koulutustilaisuuksien esimerkeistä. Vihkon ja korttien tarkoitus on inspiroida kasvattajia pedagogiseen huumorin käyttöön ja antaa siihen konkreettisia työkaluja.

Huumoria on ollut niin kauan kuin on ollut ihmisiäkin, ja huumori koskee sekä aikuisia että lapsia ihan pienestä asti. Aikuisten huumoria on tutkittu vuosisatoja ja tutkitaan edelleen. Suomalaisen lapsen huumorin historia on lyhyt, sillä sen tutkiminen ja esiin tuominen on alkanut vasta 2000-luvulla. Pienten lasten huumori on osittain erilaista kuin aikuisten, ja tieto tästä erilaisuudesta on tärkeää. Aikuiset ovat ratkaisevia lasten huumoritaitojen kehittymisen tukemisessa.

Elämä olisi liian raskasta ilman huumoria. Lasten elämässä kodissa, päiväkodissa ja koulussa toimitaan erilaisten sääntöjen ja ohjeiden mukaan. On kivaa hassutella parhaan kaverin kanssa, kertoa juttuja ja kikatkaa. Hauskuuttamalla voi saada kavereita. Hassuttelevat aikuiset jaksavat paremmin tehdä kasvatustyötä, ja huumoria käyttävät aikuiset ovat suosittuja. Koulussa oppiminen sujuu paremmin, jos sitä kevennetään huumorilla. Vanhojen ihmisten elämäkään ei ole aina helppoa, mutta on mukavampaa vanheta nauraen.

Nauraminen keventää elämän tylsyyttä ja kovuutta. Nauru on tarttuvaa. Keskiajalla ääneen nauramista pidettiin köyhän ja ymmärtämättömän merkinä. Nykyisinkin voidaan nähdä paheksuvia ilmeitä, jos joku nauraa äänekkäästi. 4-vuotias nauraa päivässä 300 kertaa. Keski-ikäinen nauraa saman verran parin kuukauden aikana.

Naurua voi houkutella esiin. *Naurunaperot* on tarkoitettu kaikille, joita kiinnostaa huumori yhdessä lasten kanssa. Harjoituksissa painopisteenä on 3–8-vuotiaiden lasten huumori yhdessä kavereiden tai aikuisten kanssa. Korteissa on erilaisia harjoituksia ja ohjeita siihen, miten saadaan aikaan yhteistä hauskaa. Huumori ei kuitenkaan ole pelkästään temppeja ja vitsejä vaan ennen kaikkea leikillinen ja leppoisa ilmapiiri, joka rakentuu yhdessä lasten ja aikuisten kanssa. Huumoria opitaan harjoittelemalla, mihin *Naurunaperot* tarjoaa ideoita.

KEHOLLINEN HUUMORI

TUULA STENIUS – SANNA SEETRI (KUV.): NAURUNAPEROT – TOIMINTAKORTIT YHTEISEEN ILOON
NÄYTESIVUT KIRJASTA © SANTALAHTI-KUSTANNUS & TEKIJÄT

KIKATUSKANAVAT AUKI

Mari Lämsä

✧ **Avataan keho.** Vilkutelkaa varpaille ja päristelkää samalla huulia. Pyöritelkää pehmeästi polvia ja lantioita. Taputelkaa vatsaa, johon vatsa vastaa hohotellen, ja avatkaa rintakehää, johon sydän vastaa hahatellen. Nostakaa kädet kohti taivasta kuin tuulessa heiluviksi oksiksi ja hihitelkää.

✧ **Kikatusilme.** Sulkekaa silmät ja naputelkaa kasvoja kevyesti sormenpäillä. Sivelkää kasvoja ikään kuin pyyhkisitte kasvot puhtaaksi. Avatkaa silmät. Vetäkää molempia suupieliä kohti korvia niin, että suu vääntyy mahdollisimman leveään hymyyn tuoden hampaat näkyviin. Varmistakaa, että poskien liike saa myös silmäkulmat rypistymään. Nostakaa kulmakarvoja kohti hiusrajaa ja avatkaa silmät mahdollisimman suuriksi. Pitäkää ilme ja näyttäkää vieruskaverille kannustukseksi peukkuja.

✧ **Kikattavat halaukset.** Kävelkää ympäriinsä musiikin soidessa taustalla. Kun musiikki loppuu, kaksi leikkijää halaa toisiaan ja nauraa. Musiikin jatkuessa kulkekaa taas ympäriinsä. Kun musiikki loppuu, kolme leikkijää halaa toisiaan kikattaen. Leikin jatkuessa halaavat ryhmät kasvavat ja lopussa kaikki halaavat toisiaan ja nauravat ryhmässä. Tärkeintä on, että jokaiselle löytyy kikatuskaveri halattavaksi.